

DO NOT OPEN THIS TEST BOOKLET UNTIL YOU ARE ASKED TO DO SO

23-0007-AB

TEST BOOKLET

Time Allowed: 03:00 hrs

PAPER - II

Maximum Marks: 200

MAIN PAPER - SHERPA

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

Read the instructions carefully before answering the questions: -

1. This Test Booklet consists of **14 (fourteen)** printed pages and has **54 (fifty four)** items (questions).
2. IMMEDIATELY AFTER THE COMMENCEMENT OF THE EXAMINATION, YOU SHOULD CHECK THAT THIS BOOKLET **DOES NOT** HAVE ANY UNPRINTED OR TORN OR MISSING PAGES OR ITEMS ETC. IF SO, GET IT REPLACED BY A COMPLETE TEST BOOKLET.
3. Please note that it is the candidate's responsibility to fill in the Roll Number and other required details carefully and without any omission or discrepancy at the appropriate places in the Answer Booklet. Any omission/discrepancy will render the Answer Booklet liable for rejection.
4. Do not write anything else on the Answer Booklet except the required information. Before you proceed to write in the Answer Booklet, please ensure that you have filled in the required particulars as per given instructions.
5. This Test Booklet is divided into 3 (three) parts - **Part - I, Part - II and Part - III.**
6. All the parts are **Compulsory.**
7. **Part - I, Part II and Part - III all are Conventional Type Questions.** The answers to these questions must be written in **Answer Booklet** provided to you.
8. After you have completed filling in all your responses in the Answer Booklet(s) and after the examination has concluded, you should hand over to the Invigilator *the Answer Booklet*. You are permitted to take the Test Booklet with you.

DO NOT OPEN THIS TEST BOOKLET UNTIL YOU ARE ASKED TO DO SO

PART – I SHERPA (Multiple Choice Questions)

འག་ལ་འབིན་དུའི་ཆོག་ཏི་བ་ལ་སྒྲིག་གུའི་བདེན་ཆོག་གང་ཡིན་གསེས་ནི་བརྟགས་རྒྱུ་ཡིན། དེ་བ་རེ་ལ་མང་གཉིས་འོ་ཡིད།
༡༠x༡=༡༠

༡. རི་ཆེ།

- (a) རྩེང་ཕུ།
- (b) མཐོ་ཆེ།
- (c) གཞི་གཙུག་གུ།
- (d) རྩེང་གི་གང་ཡང་མིན།

༢. ལྷན་གཤམ་ཅན།

- (a) ལྷབས་ཆེན།
- (b) དབའ་བོ།
- (c) ལྷ་འཛིན་པ།
- (d) ལྷ་ཁ་ཐོབ་མཁན།

༣. གཞི་རྩེད་ཅན།

- (a) འཛི་བ་ལང་རྩེད།
- (b) ཡམ་ཆེན་ཅན།
- (c) ཆད་མེད་ཟེམ་བུ།
- (d) བན་ཐོག་མཁན།

༤. རྒྱུག་དང་ལྷན་པའི་ནའ་བཀལ་བུ་ཅ་ལག།

- (a) ཁོ་མེད་ཏུ་བ།
- (b) བན་མེད་ཏུ་བ།
- (c) ལྷོད།
- (d) གོ་ཆེ་ཏུ་བ།

༥. བྱའི་འཛིང་བ།

- (a) སི་ལི་གུ་རི། བར་འབྱམས།
- (b) ཏེ་མེ།
- (c) ཨ་སམ། བར་འབྱམས།

(d) རྩེང་གི་གང་ཡང་མིན།

༥. མནའ་འབྲེལ།

- (a) ཁ་བྲལ་བ།
- (b) དབྱེ་བ་བེ་རུབ།
- (c) འབྲེལ་ལམ།
- (d) རྩེང་གི་གང་ཡང་མིན།

༦. ཆེག་རྟོང་རུབ།

- (a) གཡུལ་འདེག་རྒྱག་གྲ།
- (b) སྐར་རུབ།
- (b) མེད་པ་གརྟོང་གྲ།
- (c) མཚོང་རུབ།

༧. སེམས་ནད།

- (a) བདེ་སྐྱེག་གི་ཚར་བ་མེད་རུབ།
- (b) སེམས་བྲེད་མེད་རུབ།
- (c) ཤེས་འདོད་མེད་རུབ།
- (d) མཚོ་བསམ་གརྟོང་སྲ་བྱ་བ།

༨. མིག་ནད་གསོ་རིག།

- (a) མིག་ཏའི་མཁས་པ།
- (b) རྣམ་ཚོག་མཁས་པ།
- (c) མིག་མཁས་པ།
- (d) རྩེ་ལག་མཁས་པ།

༩. དམིགས་ཡུལ་གྱི་ལ་ཀ།

- (a) སྒྲིལ་འདྲེན།
- (b) ཅག་ག་གྱིད་རུབ།
- (c) འཁྱར་མཁན།
- (d) འཚོ་ཐབས་གྱི་ལ་ཀ།

འག་ལ་འབིན་དུའི་ཚོག་ཏི་བའི་ཚོག་གང་ཡིན་གསེས་ནི་བྱིས། རྩི་བ་རེ་ལ་སང་གཉིས་འོ་ཡིད། ༡༠x༩=༩༠

༡༡. ཤེ་རུབ།

- (a) ཤེ།

- (b) སྒྲིལ།
- (c) ཐེར་མ།
- (d) ཐག་རིང།

༡༢. སངས་རྒྱལ་བུ། ཀུན་མཁྱེན་ཐུན་གསལ།

- (a) འོད།
- (b) གོ་དཀའ་བ།
- (c) ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས།
- (d) ཡོན་ཏན།

༡༣. བྱང་རྒྱལ་སེམས།

- (a) གཞན་འཛོར་བྱས།
- (b) རྒྱལ་སེམས།
- (c) དྲག་རྒྱལ།
- (d) སྒྱིང་རྒྱ།

༡༤. ཡུལ་སྤོས་གྱིད་ཅ་མ།

- (a) སྤོབས་སེམས།
- (b) ས་ཆ་སྤོས་དྲུབ།
- (c) ཡུལ་སྤོར་སྤོ་འཆམ་བ།
- (d) འབྲུལ་མ།

༡༥. འཛིགས་པ་ལས་སྒྱུབས་པ།

- (a) སྤང་གུབ།
- (b) གཏོང་གུབ།
- (c) འཛིན་བ།
- (d) ཐོབ་ཐང་ཚོད་བ།

༡༦. གཅིག་མཐུན།

- (a) ལྷན་གཅིག་དུ།
- (b) ཆེག་སྒྲིལ།
- (c) མཐུན་གྲོས།
- (d) མི་ཤེས་བ།

༡༧. ལས་དབང་།

- (a) ལས་མེ་ལིང་གྲ།
- (b) ཟུར་ཕྱགས།
- (c) ཐོབ་སྒྲུལ།
- (d) བཞོ་དུབ།

༡༨. ཏུས་ཚེས་རིས་པ།

- (a) ཞོ་རིམ།
- (b) ཐེག།
- (c) རེས་མེད་ཀྱི།
- (d) ཐག་རིང་བ།

༡༩. ལས་འགན་འཛིན་པ།

- (a) འདམ་ཀ་ཅན།
- (b) འགན་འཁུར།
- (c) དབང་ཆ་མེད་དུབ།
- (d) རང་དབང་།

༢༠. ཚུམ་སྒྲིག་པ།

- (a) པར་གཞི་གཞུང་པ།
- (b) ལྷ་མེད།
- (c) གསར་ཤོག་བྲིས་མཁན།
- (d) གཞུང་པ།

འོག་ལ་འཕན་དུའི་ཚོགས་ཚོག་ནང་ནས་ལན་བདེན་པ་སེས་ནི་བྱས། གྲ་མཐུད་ལ་མངགས་པ་གཉིས་འོ་ཡི། ༡༠X༡=༡༠

༢༡. ངའི་སྐྱེས་སྐར་ཉི་མ་འདི་ལ་ངས་སེམས་ལ་བཞུལ་ལུ་སྒྲོས་གར་འབྲུབ་མཁན་པ་ཞིག་གི་ང་ལ་ཁ་དཔར་ཞིག་གཏང་
སྟངས་དེ་ཉིང་ལ་ཚད་མེད་སྤང་མེད་བྱུང་སྟངས་།

- (a) ལུས་ལ་མེ་འབར་རུ་འདོག་བྱུང་།
- (b) ཏང་སངས་གྲུབ།
- (c) རྩོགས་གཅིག་གི་ཉི་མ།
- (d) ཏྲ་མེའི་འཆང་།

༢༢. དན་དའི་གསར་དེབ་ཚུལ་མེད་པ་ལ་འཇམ་གླིང་མི་ཟེར་སྐོར་ལ་འགྲམས་སྤེལ་གྱུ་འདྲི། ཨ་རུ་གཞན་ལ་འགྲམས་སྤེལ་གྱིད་ཅུ་མ་དཔེ་འགྲིལ།

- (a) ལང་ལིང་གི་ངང་དུ་གོ་ལེ་གྱ་ནི།
- (b) རྩུན།
- (c) གཅིག་པ་གཅིག་ཀྱང་།
- (d) ཚད་མེད་བཞིག་པེ་ཅ་ལག།

༢༣. གལ་སྲིད་ཁོ་མི་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན་མི་ནའང་། ཁོང་གི་སྒྲིན་ཡོན་ལ་ཁོའི་གཏམ་འདི་ཚུ་མེད་ཏུ་བ་བྱུང།

- (a) ལྷག་པ་འདྲོ་གོ་གཏམ་བཤད་ཏུ་བ།
- (b) དོན་མེད་ལམ་གཞན་འཆོལ་ལྷ།
- (c) རྩི་ཚན་ཟླ་སྤྲོད་འཕེར་མངས་འདྲོ་གོ།
- (d) ཅེ་གིས་བྱ་གྱ་ནི་འཚོང་གྲུ་བ།

༢༤. ཏ་རིང་འཇམ་གླིང་འདི་འཇམ་གླིང་ཁྱབ་པའི་ནད་རིམ་རྒྱ་མཚན་གྱི་བར་སྤང་མི་འགོ་བའི་གནས་ཚུལ་ལ་ཁ་འགྱུར་ནི་འོ་ཡོད།

- (a) གནས་ཚུལ་ལྷག་པ་ལ་འོ་ཏུ་བ།
- (b) ཐག་གཅིག་གི་སྒྲིན་ལྷན།
- (c) ཏ་རྒྱའི་སྤང་ལ་མཐོན་དུ་འདྲོ་གོ།
- (d) སྤན་ཁག་ཏིག་ཁྱི་མ་གཏོང་གྲ།

༢༥. སྒྲིག་ཕྱག་ཏི་བ་ལ་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ཡིག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གྲུབ་འབྲས་བྱུང་གྱི་ལ་ཉེན་ཁ་ལེན་དགོས་བྱ་ཡིན།

- (a) འཕེར་དམངས་ཀྱི་དྲིལ་བུ་རྒྱང་གྲ།
- (b) བཅོ་ག་ལ་རའང་ཟ་འབ།
- (c) མི་གཅིག་ལ་ཀ་ལ་བཅིད་དུ།
- (d) ལྷགས་གི་འབྲུ་མ་ཐུར་བྱབ།

༢༦. ཆེད་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མེད་ཏུ་བ་བཏབ་ཀྱི་ཆོངས་དང་ཆོངས་རྟགས་གསལ་བ་བཅོ་འབ་ལ་སྒྲུབ་འབྲས་མི་འདུག།

- (a) ས་ཞིང་ཁེབ་སང་།

(b) ཁེབ་སང་མེད་ཏུ་བ།

(c) ཅ་ལག་གང་ཅང་ལ་ཆུ་གེད་གི་མཐོར་ཏུ་བ།

(d) མོ་རྟོག་སྐྱུ་བ།

༢༧. བདེ་སྐྱིད་མོ་ལ་ཐོན་མའི་འབྲེལ་ལམ་གྱི་མེ་ལེགས་པ་ཉམས་སྦྱོང་འོ་ཡིད། དན་ད་མོ་གནས་སྤང་མགོ་རྒྱུ་ནི་འོ་ཡིད།
དེ་མིན་ཆང་ས་རྒྱག་དགོས་བྱ་ཡིན་ནམ་མིན།

(a) རྒྱ་མཚོའི་ཁ་ལ།

(b) རང་གི་རིག་པ་ཕྱོགས་བཞི་ནས་བྲིལ་ལུ་བ།

(c) ངང་པོ་དང་ངང་མོ་ཅེ་མོ་ཅེ་ཏུ་བ།

(a) གཞན་གྱི་བཀའ་སྐྱབས་ལྟར་ཏུ་བ།

༢༨. དགོན་མཚོག་ཁས་མེ་ལེན་མཁན་ ཡིན་ཏུ་བཏབ་གྱི་ཁོའི་པ་མས་སློབ་པའི་དགོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་ཡིན་ཏན་ དང་
སློབ་བྱ་བཟང་པོ་གསུང་ཆོས་ལ་ སྐྱགས་ཆེན་པོའི་ངང་ལ་མི་མཐུན་པར་འགྱུར་སྐྱང་།

(a) ད་མི་བདེན་པ་ལ་མི་བདེན་པ་ལ་བ་པའི་དུས་སློབ་སྐྱང་།

(b) རྒྱག་པེད་གྱི་གཉིད་མེད་པ་གཏོང་གྱ།

(c) རུས་སྐལ་ཆེན་པོའི་མགོ་ལ།

(d) གཅིག་ལ་མཐའ་རིང་བྱ་འཛོག་གྱ།

༢༩. འཇོམ་སྒྲིང་ཡོངས་ཁྱབ་ནད་རིམ་གྱི་སྐབས་ལ་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་གཞུང་བཙན་པོ་དང་ཅེ་འགྲིམ་བྱ་མ་བྱུང་།

(a) ཆབས་ཆེན་པོ།

(b) རྒྱག་བྲའི་རྒྱུན།

(c) ཉེན་ཁ་ལ་ཤོར་ཏུ་བ།

(d) སྒྲིག་འཁྲིམས་དམ་བ།

༣༠. རྣམ་སྐྱབས་ཉལ་ཁང་ནང་ལ་བྱ་རྒྱུ་བ་འཛིང་འབལ་ཅེ་བྱ་མཐོ་སྐྱང་། སློབ་བྱུ་ཁོ་སྒྲིག་ཕྱོགས་ལ་འོ་ཏུ་བ་ཡིན།

(a) ཚད་མེད་རེ་བ་སྒྲོང་བ།

(b) ཚད་མེད་སྒྲོང་ཆོར་མེད་ཏུ་བ།

(c) ཚད་མེད་སེམས་བྲེང་ལང་གྱ།

(d) ཚད་མེད་ཉེར་མ་ལང་གྱ།

འོག་གི་བར་སྒྲོང་ནང་ལ་སྒྲིག་གུ་ལན་བདེན་པ་གསེས་ནི་བྲིས། ཏུ་བ་རེ་ལ་མང་གཉིས་འོ་ཡིད། ༡༠x༩=༩༠

37. སེལ་གྱི་རིའདི་དོན་གསུམ་ལ་འབྱུང་སྒྲ་འོ་ཡིད།

- (a) སྒྲིལ་འདྲེན། ར། ཤིང་།
- (b) ར། ཤིང་། ཡུལ་སྒྲོར་སྒྲོ་འཆམ།
- (c) ཡུལ་སྒྲོར་སྒྲོ་འཆམ། ཤིང་། སྒྲིལ་འདྲེན།
- (d) ར། རྟག། འམ་འར།

38. སྤུང་ཡུལ་འབྲས་མོ་སྒྲོངས་གི་དོན་ནི་

- (a) སྤུང་པའི་འབྲས།
- (b) སྤུང་པའི་འབྲུར།
- (c) སྤུང་པའི་ནལ།
- (d) སྤུང་པའི་ཚུ་ཅུམ་བ།

39. འགོ་དང་པོ་འབྲས་སྒྲོངས་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ཐི་མཁན་ནི།

- (a) སྤྱ་ཞབས་བག་ཤིས་ནམ་རྒྱལ།
- (b) སྤྱ་ཞབས་ ཏར་བར་ཏ ཏྱ་འིས་ལ།
- (c) རྒྱལ་སྤུང་ ཏྱ་བ་ཀྱུག།
- (d) སྤྱ་ཞབས་ ཀེ་མལ་ སིང་།

40. རོ་ཡལ་རྩྭ་ལ་སྤྱུ་འདི་རྒྱ་གར་ཡུལ་གྱི་ ཏེ་རི་ཐེན་སྒྲོམ་བྱ་དང་སྒྲོབས་ཆེན་.....གྱི་རིགས་ཡིན།

- (a) གཟིག།
- (b) འབེར་མངས་སྒྲོམ་བྱ།
- (c) རྒྱགས་གཟིག།
- (d) གཅན་གཟན།

41. ཨ་འལ་ཏོ་ཞོ་ལ་.....ལ་འོ་ཡིད།

- (a) ཏི་མ་ཚལ།
- (b) ར་མུ་ ཀ་ས་མིར།
- (c) ཏར་ཡ།
- (d) སུན་ཚབ།

42. ཐེར་ལེ་ས་ གོ་བོར་ནེན་སེཾེབ་འདི་.....ཚུམ་གནང་གྱི་ཡིན།

- (a) ཅེ་ཏན་སྒོ་གོད།
- (b) ཤེ་ཁར་རྩོ་ས།
- (c) འག་ཏོར་ ཀི་རཏ་བེ་དི།
- (d) མཚུ་བན་ཏ་རི།

32. ཕྱི་ལོ་2022ལོ་ལ་ སྤྱི་ཞབས་ ཞེས་པའི་ ཏ་ཀལ་ ལ་ རྟེན་པ་ལོ་འོ་.....གཟེང་བསྟོད་ གནང་གུ་ཡིན།

- (a) ས་ཉིད་ཏ་ཡ། ཞེ་ཀ་ཏ་མི།
- (b) བྱ་རྒྱ་ གཟེང་བསྟོད།
- (c) ཞི་བདེ་ གཟེང་བསྟོད།
- (d) རྟེང་གི་གང་ཡང་མིན།

33. རྟེན་འབྲས་ལྗོངས་ལས་ཁུངས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཕོ་ཏ་ཡིན།

- (a) ཞེར་ཕན་ཁན།
- (b) རྟེན་སེར་ཏ་དེན་ས།
- (c) ཞེ་ཀ་ཆེ་ཀྱ་མར།
- (d) ཞེ་ཞེར་ར་མཆ།

34. འགོ་དང་ཕོ་ ཀོ་མོན་མེལ་ རྩེ་མོ་ལ་རྩེ་འབ་ཡིན།

- (a) ཏ་མིལ་ཁོན།
- (b) བཏ།
- (c) ཞེ་ཡར།
- (d) མན་ཅེ་ས་ཁེར།

35.འདི་རྒྱ་གར་གྱི་ཏེ་རི་ཐེན་རྟེང་བ་སྤྱི་ཚུལ་ཐེས་ཡིན།

- (a) ཏུ་བད།
- (b) ཐུམ་རི།
- (c) ཐུ་ཇེལ།
- (d) རྟེང་གི་གང་ཡང་མིན།

འོག་གི་དྲི་བ་ཏི་བའི་ནང་ནས་ལན་བདེན་པ་གསལ་ཞི་བྱིས། དྲི་བ་རེ་ལ་མང་གཉིས་འོ་ཡོད། 70x2=20

36. འབྲས་ལྗོངས་ལ་ ས་ར་ཐེ་ སམ་མཆ་ གི་ཕམ་ རྟེན་སྤང་ཆེ་གྱིད་ཏུ་ཡིན་ནམ་?

- (a) ཕྱི་ལོ་2022ལོ་ལ་ཐུ་བའི་ཆེས་76
- (b) ཕྱི་ལོ་2022 ལོ་ལ་བབ་རྒྱུད་བའི་ཆེས་74
- (c) ཕྱི་ལོ་2022ལོ་ལ་བདུན་པའི་ཆེས་22
- (d) ཕྱི་ལོ་2022ལོ་ལ་བདུན་པའི་ཆེས་24

37. འོག་ལ་འབོན་དུ་འོ་རྒྱུ་ཆེ་མིང་ནང་ནས་གཙུག་གྱུ་འབ་རྒྱུ་ཆོ་འདི་ འབྲལ་མཆོ་(ཞེས་ཞེག་སི) དང་འབྲལ་བ་འོ་ ཡོད་?

- (a) བེ་ལེག་སྒྲིག་པ།
- (b) ཀེ་ལྷ་ཡིན་སྒྲིག་པ།
- (c) ཨ་རལ་སྒྲིག་པ།
- (d) མེ་ཏེ་ཏེ་རེ་ནི་ཡན་སྒྲིག་པ།

༤༣. དན་དའི་(SPSC) གཙོ་འཛིན་སྒྲིག་པ་ཡིན་ནམ་?

- (a) རྒྱ་ཞབས་རམ་ཀྱ་མར་ཏ་མང་།
- (b) རྒྱ་ཞབས་སི་པི་ལྷོང་ལྷན།
- (c) རྒྱ་ཞབས་ཨོ་ཨོས་སྒྲིག་པ།
- (d) རྒྱ་ཞབས་ཏི་པི་ར་ཇ་ལམ།

༤༤. འབྲས་རྒྱུ་མང་འཕེལ་རྒྱལ་ཡུལ་ཚོད་ཀྱི་ས་མཆོམས་འོ་ཏུ་བ་ཡིན་ནམ་?

- (a) རྒྱལ་ཡུལ་གཅིག་གཅིག་གིས།
- (b) རྒྱལ་ཡུལ་གཉིས་གཉིས་གིས།
- (c) རྒྱལ་ཡུལ་གསུམ་གསུམ་གིས།
- (d) རྒྱལ་ཡུལ་བཞི་བཞི་གིས།

༤༥. དགོངས་ལོ་ཚོད་ལ་རྒྱ་ཞབས་ཀ་མི་རི་ཏ་ཤར་པས་ཕྱ་ལོ་༢༠༢༢་ལའ་ལྷ་པའི་ཆོས་བདུན་ཇོ་མོ་གླང་མ་འཛིན་ནི་རང་གི་འགོད་ཇོ་རང་གི་རང་རྒྱལ་ཡུལ་ཡིན་?

- (a) དགོངས་ལོ་ལྷ་བཅུ།
- (b) དགོངས་ལོ་ལྷ་བཅུ་ལང་གཅིག་གཅིག་གིས།
- (c) དགོངས་ལོ་ལྷ་བཅུ་ལྷ་གཉིས་གཉིས་གིས།
- (d) དགོངས་ལོ་ལྷ་བཅུ་ལྷ་གསུམ་གསུམ་གིས།

༤༦. རྒྱ་ཞབས་ཉིམ་ཕུར་ཇོས་ལ་གངས་རེ་ཐོ་ཤོ་༡༤་འཛིན་གནང་ཐུབ་ཏུ་ཡིན།

- (a) ལའ་ལྷ་དང་ཉིམ་ལྷ།
- (b) ལའ་ལྷ་དང་ཉིམ་ལྷ་གྲག།
- (c) ལའ་བདུན་དང་ཉིམ་བདུན།
- (d) ལའ་བཅུད་དང་ཉིམ་བཅུད།

༤༧. ཇོ་མོ་གླང་ཟི་ཏུ་དོན་ངོ་མ་གང་ཡིན་ནམ་?

- (a) འཛིན་ཕྱ་གླིང་གི་ལ།
- (b) འཛིན་ཕྱ་གླིང་གི་མ།
- (c) མ་ཐོན་ཨེབ་རེས་ཏ།
- (d) ས་གར་མ་ཐ།

༤༨. སུ་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་ཤར་པ་ G20 meet དོན་ལ་བཀོད་བཞག་སྒྲིག་པ་ཡིན་ནམ་?

- (a) བསྟན་འཛིན་ལོ་རྒྱུས་ཤར་བ།
- (b) འཛམ་གླིང་ལོ་རྒྱུས་ཤར་བ།
- (c) ཚོང་སློན་བེ་ཡུལ་གོ་ཡལ།
- (d) སྤེང་སློན་ན་རེན་དམ་ཆེ།

༤༩. རྒྱ་གར་ནས་འགོ་དང་པོ་ཚོ་མ་གླང་མ་ལ་འཛེག་ནི་རྒྱལ་ཁ་ཐོ་བྱ་སྤྲོ་ཡིན་ནམ་?

- (a) བསྟན་འཛིན་ལོ་རྒྱུས་ཤར་བ།
- (b) བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ།
- (c) ཀེ་ཁ་ཏེན་། ཞེ་ཞེས་ཁོ་ལ།
- (d) ཞབ་ཏར་སིང་ཆེ་མ།

༥༠. འབྲས་གཞུང་ཤེས་རིག་ཁང་གི་སློན་ཆེན་དང་པོ་སྤྲོ་ཡིན་ནམ་?

- (a) ཞེན་གེ་ཕ་རྟན།
- (b) ཀེ་ཞེན་ལྷ་པ་རེ་ཏི།
- (c) རམ་ལེབ་ཅ།
- (d) ཞར་བེ་སྤྲོ་ཏ།

PART – II (Conventional Type Questions)

༥༧. འོག་ལ་ཨིན་སྐད་ལ་འབིན་དུ་ཤར་སྐད་ལ་འགྱུར། (༢༥x༧=༢༥)

Bachendri Pal is a lady of great courage, perseverance and determination. She braved all adversities to become the first Indian woman to summit the world's highest peak, Mount Everest, in 1984.

Pal was born in a modest family in Nakuri village, Uttarakhand on 24th May, 1954 to Hansa Devi and Kishan Singh Pal. She was one of the seven children. Her father was a cross-border trader. She climbed for the first time, at the age of 12, during a school picnic. It was a 400 m high peak. She became the first girl to graduate from (her village). She did masters in Sanskrit, and then B.Ed. During her course at NIM (Nehru Institute of Mountaineering), she climbed Mt Gangotri and Mt Rudragaria. She got a job at the NAF (National Adventure Foundation) as instructor.

In 1984, she was selected to be a part of a group of six women and eleven men, to climb Mt Everest. The team started the ascent in May 1984. Her team met with an avalanche accident in their night camp. Many members quit and by 22 May, Pal was the only woman left in the group. On the last day of their climb, cold winds were blowing at a speed of 100 km/hr and temperatures dipped to minus 30 to 40 degrees Celsius. On 23rd May, the team touched the summit at 1:07 pm and the lady created a new record. After the successful climb, Pal led Indo-Nepalese Women's Expedition in 1993. It comprised 7 women. In 1994, she took part in the Great Indian Women's

Rafting Voyage, and completed the journey from Haridwar to Calcutta in river Ganga in 39 days. In 1997, the Women Trans-Himalayan Expedition, that included her and seven other women, trekked more than 4,500 km in 225 days. They crossed 40 high mountain passes. This was unique and the first in the world.

She has been conferred numerous awards. She won the Padma Shri in 1984 and Arjuna Award in 1986. Her name featured in Guinness Book of World Records in 1990. In 2013, she was the first one to be felicitated with Lakshmi Bai Rashtriya Samman. Her autobiography, "Everest—My Journey to the Top" makes for an interesting read. Not only in adventure sports, she used her skills for service to the nation too.

In 2013, when floods ravaged Uttarakhand, she quietly arrived on the scene with a group of climbers and carried out rescue operations in terrains where even Army Jawans couldn't reach. Hers is an awe-inspiring tale of discipline and passion. She broke the ice-ceiling for women and proved that nothing is impossible if we have strong will-power. Her feats inspire us to follow our dreams and to never give up.

༥༢. འག་ལ་ཤར་སྐད་ལ་འབེན་དུ་ཨིན་སྐད་ལ་འགྱུར། (༢༥x༡=༢༥)

འཇིག་རྟེན་ལོ་རྒྱུད་པད་འདི་དུས་ལྷ་མ་ནས་འབྲས་སྒྲིངས་ལ་མོན་པ་མི་རིགས་ཏི་བའི་སྤྱང་རྩིས་གྱིད་རྩབ་དགའ་
སྟོན་ཆ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། འདི་བརྟེན་འབྲེལ་བཟང་པོ་དགའ་སྟོན་འདི་སྟོན་མ་མོན་རིགས་ཏི་བ་ལ་ཏིན་རྟེན་
རི་ཡིས་ཉིན་༤༠་རྩབ་༤༠་སག་ཚུལ་ལོག་དྲག་པོའི་འཛིགས་པ་ལས་སྒྲིབས་པའི་མཆོན་རྟགས་ཞིག་ཡིན།

ཡིན་ན་ཡང་དགའ་སྟོན་འདི་འབྲས་སྒྲིངས་ཡོངས་ལ་སྤྱང་གྲུ་ལྷགས་སྒྲིབ་འོ་ཡོད། འདིའི་གནས་སམ་ས་ཆ་
གཙོ་བོ་འདི་སྟོན་འབྲས་སྒྲིངས་ནམ་ཅེ་སྐད་ལ་འོ་ཡོད། དགའ་སྟོན་འདི་ལ་རྐང་འགྱུལ་རྒྱབ་ནི་འགྲོ་དགོས་པའི་
དམིགས་ལུལ་གཙོ་བོ་འདི་རྐང་འགྱུལ་བ་ཏི་བ་ལ་སྒྲིབ་ཤུགས་འབར་རྩབ་ཡིན།

མོན་པ་ཏི་བའི་མནའ་གཏམ་ལ་དང་པོ་ས་ཆགས་ནམ་ཆགས་དུས་ལ་འགོ་དང་པོ་གངས་རི་ཏི་བ་ཆགས་ཚུལ་
སྐབས་སུ་མི་རི་ཆེན་པོ་བྱུང་ནས་ཉི་མ་༤༠་སག་ཆར་བ་ཆེན་པོ་རྒྱབ་ནི་ནའོ་དང་ན་ཚོར་པོ་ཁྱིམ་ཁྱ་དང་རང་
གི་ད་བྱང་གི་བྱང་ཁུངས་གཏོར་ཤིགས་གཏོར་གྲུ་ཡིན།

དེའི་སྐབས་ལ་ཚུ་ལོག་ཆེན་པོས་མི་མི་ཆེ་དང་རྒྱུད་ནོར་ལོངས་སྟོན་ཨ་ལ་མེད་པར་བྱང་གྲུ་ཡིན། འཛམ་གླིང་
ནང་གི་མོན་རིགས་ཏི་བ་ཨ་ལ་ཤེད་པ་ཡིན། དེའི་སྐབས་ལ་མི་ཏི་བའི་ཏིན་རྟེན་རི་ལ་ཨར་གྲོག་འོ་རྩབ་ལྷ་
ཐམས་ཅད་གྱི་དབུ་འདོ་གེ་ཟེགས་ནི་མི་ཏི་རི་རང་གི་སྟོན་སྒྲིབས་ཕུ་དོན་ལ་རི་དེའི་ཏིང་ལ་འཛིག་ནི་ཚུ་ལོག་
ཆེན་པོའི་འཛིགས་པ་ལས་སྒྲིབས་ཕུ་ཡིན། དེའི་ཉི་མ་ནས་མོན་པའི་ཏི་བས་ཏིན་རྟེན་འོ་རི་ལ་གནས་ཆ་ཆེན་པོ་

ཆེན་མོ་འདི་ལ་ཕྱགས་དང་མཆོད་པ་འབུལ་ལུ་ཕྱགས་སྤྲོལ་འོ་ཡེད། ཤར་སྐད་ནས་ཏེན་རྒྱུ་ཟེ་གྲུ་འདི་རེ་
ཡིས་སྒྲེགས་པའི་ཨར་གྲོག་འོ་ཏུ་བ་ལྷའི་དབུ་ཟེ་གྲུ་ཡིན།

ད་རུང་སག་མོན་རིགས་ཏི་བས་དུས་འདི་ལ་དུས་བཟང་ཟེ་ནེ་སྤང་གུ་ཕྱགས་སྤྲོལ་འོ་ཡེད། རེ་དེའི་སྤང་ལ་རྩོ་
དགུ་ལང་ནི་རང་གི་ཁང་པའི་ཕྱགས་ལ་ཞལ་གྱི་ནི་སྤོན་མ་རང་གི་མི་ཆེ་ཏི་བ་འཇིགས་པ་ལས་སྤོག་སྤྱོད་པས་དུ་
ཡིན་ཟེ་ནེ་གུས་པས་ཕྱགས་དང་མཆོད་པ་འབུལ་ལུ་ཕྱགས་སྤྲོལ་འོ་ཡེད། དེའི་ཉི་མ་འདི་ལ་མོན་རིགས་ཏི་བ་
ཞལ་ལ་འབག་པ་ཏི་བ་གོན་ནི་སྤྱི་ཏི་བ་ལ་ནི་འཆོམ་བུ་ཕྱགས་སྤྲོལ་འོ་ཡེད། འབྲས་སྤྲོངས་པའི་ཕྱགས་སྤྲོལ་ལ་
ཏེན་རྒྱུ་ལ་རུང་པད་ཡང་དུས་བཟང་པོ་ཞིག་ཡིན།

༥༣. འོག་གི་འགོ་བརྗོད་གང་རུང་གཅིག་ལ་ཆོག་༥༠༠་ལས་མ་སྤྱང་བ་ཟེ་ཚུ་མ་བྲིས། ༢༥ ༧ ༢༥

(a) ས་གནས་དོན་ལ་དབང་ཆ།

ཡང་ན།

(b) དགོན་མཆོག་གསུམ།

PART -III

༥༤. འོག་ལ་འབིན་དུའི་འཕྲིང་འབབས་ལ་པར་གཞི་ཁྱེད་གསུ་སྤྱོད་ས། (༢༥x༧=༢༥)

Never short of wildly successful ideas, Jack Ma was the founder and CEO of Alibaba Group. It is a group of Internet-based businesses that retail in products and services to entire world. Jack overcame tremendous odds to build his e-commerce empire. He had endured a poor upbringing in communist China. He also fail the college entrance exams twice and was considered unemployable by many employers. He is earlier on built 2 Internet companies which successively fails. However, the third time was the charm. He establish Alibaba and the company took off. After growing it until it has a significant e-commerce platform rivalling Amazon and eBay, Jack took the company public in the New York Stock Exchange. His IPO was legendary and it set the world record as the biggest offering in the history of business. Today, Jack is worth \$30.8 billion and was one of the richest people in the world. His rags to riches story has full of wise counsel. Here are the lessons we learned from Chinese billionaire entrepreneur Jack Ma.

From the beginning, Jack has an vision to trust his consumers and change their lives for the better. Many e-commerce entrepreneurs create a business model that focuses purely on revenue creation. For them, the vision is to create as more money as possible. It works for some people but Jack is took a different path. He created Alibaba and many other businesses to improve the lives of his employees and customers too. In his opinion, real wealth is a

fruitful and rewarding relationship between his company and its customers. Money is simply an by-product and not his final goal. As such, begin your entrepreneurial endeavors with the objective of transforming the lives of the community for the better. This creates lasting, positive business relationships.

ཁྱེད་ཀྱི་མངའ་འོག་ལ་མ་ཚད་པའི་རྩིས་ལ་འབྲས་ལྗོངས་འདི་རང་དབང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཞིག་འོ་ཏུ་བཞུགས་ཡོད།
འབྲས་ལྗོངས་ཀྱི་གཞུང་སྲིད་ལམ་ལུགས་འདི་མི་མང་གིས་དབང་འཁུར་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ཞིག་ཡིན། འབྲས་ལྗོངས་
དོན་གྱི་བདག་པོ་དང་གཞུང་སྲིད་ཀྱི་དབང་ཆ་འདི་ཆོས་རྒྱལ་ཁོ་རང་གཅིག་པོ་ལ་ མེད་ཏུ་བཞུགས་ཡོད། རྒྱལ་པོ་འོ་
ཟེམ་ཁང་འདི་མངའ་སྡེ་ལྷན་ཚོགས་རོགས་རམ་གྱི་སྡེ་ཁག་གནང་གུ་ཡིན། ལྷན་ཚོགས་ཚོགས་མི་ཏི་བ་འདི་འོ་
འདམ་གྱི་ནི་འབྲས་ལྗོངས་ཀྱི་མི་རིགས་དྲུག་ ལྷོ་པ། མོན་རིགས། དང་ ཁྱེད་ཀྱི་རེ་(ནི་པ་ལི) མི་རིགས་གསུམ་ནས་
བཀོད་བཞག་གུ་ལུགས་སྲོལ་འོ་ཏུ་བཞུགས་ཡོད། མོན་རིགས་ དང་ ཁྱེད་ཀྱི་རེ་(ནི་པ་ལི) རིག་ཡང་ འབྲས་ལྗོངས་ཀྱིས་
ལུགས་སྲོལ་གནང་ཚུལ་འོ་ཏུ་བཞུགས་ལ་སྐྱགས་ གུ་བུ་ འོ་ཡོད། ཤར་ལོ་ ༡༩༥༧ ལོ་ལ་ཁྱེད་ཀྱིས་ འབྲས་ལྗོངས་བཙོ་
ལྷན་ཚོགས་ཁང་ལ་ ཁྱེད་ཀྱིས་ཆ་འབྲས་ལྗོངས་ ༡༩༥༧ ལོ་འབྲས་ལྗོངས་མི་དམངས་ ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་གི་སྤྱི་མཐུན་
མངའ་སྡེ་དང་གཞུང་སྲིད་ལམ་ལུགས་ བཙོ་ཡོད་འོ་ཏུ་བཞུགས་ཡོད། ཁྱེད་ཀྱི་འབྲས་ལྗོངས་ཀྱི་མངའ་འོག་ལ་ཚད་པའི་
སྲོན་ལ་ འབྲས་ལྗོངས་ཀྱི་ ཁྱེད་ཀྱི་ལ་རང་ དབང་གི་འགོ་འོང་གལ་གནད་ཅན་མ་གནང་བཞུགས་ཡོད། དེ་ནས་བཟུང་
འགོ་མ་འཛུགས་བུ་ཡིན། འབྲས་ལྗོངས་ཆ་འབྲས་ཀྱིས་བྱི་ལོ་ ༡༩༧༤ ལྷན་བཞེས་པའི་ཆོས་ ༢༥ ལ་ ཁྱེད་ཀྱི་
རང་ལ་མཐུན་མོང་མ་ཡིན་ པའི་ Article 371F ནང་ཆ་འབྲས་ལྗོངས་བཙོ་གནང་གུ་ཡིན། འདི་ཁྱེད་ཀྱི་ཆ་
འབྲས་ལྗོངས་ནང་ལ་ ཁྱེད་ཀྱི་པ་ཏི་བའི་དོན་ལ་འབྲས་ལྗོངས་དང་མཐུན་པའི་ མི་ཉམས་རྒྱ་འཛིན། སྤང་སྤྱོད་དང་
རང་ གི་དོ་ཤེས་གྱིད་ཏུ་བཙོ་དོན་ལ་ཡིན། ཁྱེད་ཀྱི་ཆ་འབྲས་ 371F ལ་གསལ་པོ་གྱི་ནི་བྱིས་འཇག་གུ་འོ་ཡོད།
འབྲས་ལྗོངས་འདི་ཁྱེད་ཀྱི་ཆ་འབྲས་ 371F ཀྱི་ སྤང་སྤྱོད་གྱི་ནི་མེད་ཟེ་ནི། འབྲས་ལྗོངས་རྒྱལ་ཁབ་ལ་
མཐུན་ མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲས་ལྗོངས་ལུགས་ གནང་འཇག་གུ་མེད།

༩། ལུགས་རྩི་ཆེ།

